

11. 11. 2013

SDĚLENÍ ČLENŮM

(0097/2013)

Věc: Odůvodněné stanovisko nizozemské První komory k návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

Podle článku 6 protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality může každý vnitrostátní parlament ve lhůtě osmi týdnů ode dne postoupení návrhu legislativního aktu zaslat předsedům Evropského parlamentu, Rady a Komise odůvodněné stanovisko uvádějící, proč soudí, že dotyčný návrh není v souladu se zásadou subsidiarity.

Podle jednacího řádu Evropského parlamentu je za dodržování zásady subsidiarity odpovědný Výbor pro právní záležitosti.

Pro informaci naleznete v příloze odůvodněné stanovisko nizozemské První komory týkající se výše uvedeného návrhu.

Odůvodněné stanovisko (zásada subsidiarity) k návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (COM(2013)534)

Nizozemská První komora v souladu s požadovaným postupem zvážila výše uvedený návrh v souvislosti se zásadou subsidiarity, přičemž byl uplatněn článek 5 Smlouvy o EU a protokol č. 2 k Lisabonské smlouvě o používání zásad subsidiarity a proporcionality.

Píši Vám, abych Vás o stanovisku První komory informoval. Totožný dopis byl zaslán Evropské komisi, Radě Evropské unie a nizozemské vládě.

Většina členů První komory se domnívá, že návrh nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (COM(2013)534) není v souladu se zásadou subsidiarity. První komora potvrzuje význam účinného boje proti podvodům, které jsou v rozporu s finančními zájmy EU, zastává ale názor, že trestní právo by mělo být primárně v kompetenci členských států, a vyšetřování a stíhání by proto mělo být primárně úkolem vnitrostátních orgánů. Podle První komory Evropská komise dostatečně nevysvětlila, jaký je přínos vytvoření nového evropského orgánu pro vyšetřování a stíhání trestných činů. Podle První komory by prioritou Unie v této oblasti mělo být zlepšení a posílení nezávislosti, účinnosti a účelnosti Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a spolupráce s členskými státy, a ne jejich oslabení, jak navrhuje Komise. V posouzení dopadů Komise sice tvrdí, že členské státy nevyvíjejí dostatečné úsilí v boji proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy EU, ale toto tvrzení řádně nedokládá. Ani zprávy úřadu OLAF nejsou pro takový názor dostatečným podkladem.

První komora dále konstatuje, že podvody se zpravidla odehrávají na vnitrostátní nebo místní úrovni a domnívá se také, že přiměřený boj s nimi závisí na intenzitě činnosti na této úrovni.

Dále jsou pravomoci svěřené Úřadu evropského veřejného žalobce příliš rozsáhlé, měly by náležet vnitrostátním orgánům. Pokud bude mít Úřad evropského veřejného žalobce výlučnou působnost v této oblasti, vzniká riziko, že bude narušovat stíhání trestných činů na vnitrostátní úrovni, například proto, že není jasné, co vše definice „finančních zájmů Unie“ ještě zahrnuje. Úřad evropského veřejného žalobce by měl pravomoc přimět vnitrostátní orgány, aby zjednodušily šetření, a vzniká tak riziko, že evropská šetření budou probíhat na úkor vnitrostátních priorit a vnitrostátního posouzení, jak co nejúčinněji využívat zdroje k vyšetřování podvodů. Jednání Úřadu evropského veřejného žalobce by také mohlo způsobit konflikty ve vztazích s vnitrostátními orgány činnými v trestním řízení. Z návrhu Evropské komise kromě toho není jasné, jakým způsobem se má v takové situaci konflikt řešit.

Přestože má být Úřad evropského veřejného žalobce zmocněn jednat pouze v případech, které poškozují finanční zájmy Unie, ve skutečnosti, a obzvláště na výkonné úrovni, v podstatě nebude nikdy možné případy takto oddělit. Zvláště u složitých případů se trestné činy zřídka vyskytují samostatně, zpravidla se jedná spíše o soubor různých typů porušení práva. Lze očekávat velké problémy s koordinací a pravděpodobně bude složité určit priority, částečně i proto, že trestné činy jsou takto propojené.

První komora se dále domnívá, že optimální využití současných vnitrostátních a evropských mechanismů nabízí dostatek možností, jak účinně bojovat proti podvodům, které poškozují nebo ohrožují finanční zájmy EU. Evropská komise by měla optimalizovat současné mechanismy v rámci jednotky Eurojust a úřadu OLAF, a zajistit tak účinný boj proti

podvodům v EU. Podle První komory je dalším přínosem i širší spolupráce mezi vnitrostátními orgány pověřenými vyšetřováním a stíháním v jednotlivých členských státech.

Z výše uvedených důvodů dospěla většina nizozemské První komory k rozhodnutí, že návrh o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (COM(2013)534) je v rozporu se zásadou subsidiarity.